Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

Aan	Minister VWS	Deadline: 10 oktober 2023

nota

Nader rapport Verzamelwet gegevensverwerking VWS I

TER BESLISSING

pSG directies
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Opgesteld door

@minvws.nl

Datum
22 september 2023

Kenmerk
3634737-1046258-WJZ

Uw kenmerk

Zaaknummer
1046258

Bijlage(n)
-nader rapport
-advies RvS
-gewijzigd wetsvoorstel en MvT
-begeleidend memo TK
-geconsolideerde versie wetsvoorstel

1. Aanleiding

- Met de voorgestelde wijzigingen van een aantal wetten[1] op het terrein van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de grondslag voor gegevensverwerkingen te verstevigen (Verzamelwet gegevensverwerking VWS I), worden verschillende knelpunten bij de gegevensverwerking in de zorg en het sociaal domein opgelost.
- Op 28 juni 2023 is er een blanco advies ontvangen van de Afdeling Advisering van de Raas van State (hierna: RvS).
- Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om in het wetsvoorstel een aantal technische wijzigingen door te voeren en de memorie van toelichting te verduidelijken.
- Gezien de demissionaire status van het kabinet zijn het nader rapport en het wetsvoorstel in de ministerraad van 22 september 2023 aan de orde gesteld. De ministerraad is akkoord gegaan met het aan de Tweede Kamer doen sturen van het wetsvoorstel met nader rapport.
- Het wetsvoorstel raakt inhoudelijk de portefeuilles van alle drie de bewindspersonen. Om die reden zijn eerdere nota's aan hen alle drie voorgelegd. Deze nota wordt alleen aan de minister van VWS voorgelegd omdat de beslissing tot indiening bij de Tweede Kamer reeds in de ministerraad is gemaakt.
- Ook wat betreft de ondertekening is gekozen voor ondertekening door één bewindspersoon: de minister van VWS. Reden hiervoor is dat de gegevensuitwisseling in de zorg (onderdeel van kennis en informatie-infrastructuur) valt binnen zijn portefeuille.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om het nader rapport en de memorie van toelichting te ondertekenen, zodat het wetsvoorstel en het nader rapport aan de Tweede Kamer gestuurd kunnen worden.

---

[1] Jeugdwet, Wet Kwaliteit, klachten en geschillen zorg, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Gezondheidswet, Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten, Wet langdurige zorg, Geneesmiddelenwet, Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting, Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, Kaderwet VWS-subsidies en Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg.

U wordt gevraagd om voor 10 oktober 2023 te ondertekenen, zodat het wetsvoorstel en nader rapport spoedig ingediend kunnen worden bij de Tweede Kamer.

pSG directies
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Datum

Kenmerk
3634737-1046258-WJZ

3. Kernpunten

Het wetsvoorstel beoogt de knelpunten als volgt op te lossen:

1. Het inzagerecht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) wordt verduidelijkt. Dit is een toezegging aan de Eerste Kamer.
2. In de Wet kwaliteit klachten en geschillen zorg (Wkkgz) wordt opgenomen dat zorgaanbieders en zorgverleners bij en naar aanleiding van "andere meldingen" verplicht zijn informatie te verstrekken aan de IGJ.
3. Voor de gegevensverwerking bij de uitvoering van de Kindertelefoon, de Luisterlijn en de chat van Veilig Thuis worden grondslagen opgenomen.
4. De grondslagen voor gegevensverwerking door Veilig Thuis worden verduidelijkt, verbeterd en aangevuld.
5. Voor het hergebruik van bepaalde gegevens die zijn ontvangen op grond van de Wet Zorg en Dwang (Wzd) ten behoeve van de behandeling van een aanvraag op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) wordt een grondslag opgenomen. De Wzd en de Wlz worden beide uitgevoerd door het Centrum Indicatiestelling Zorg.
6. In de Kaderwet VWS-subsidies wordt een grondslag opgenomen voor de gegevensverwerking ten behoeve van de beoordeling van een subsidieaanvraag en de subsidieverstrekking.
7. Voor de uitwisseling van persoonsgegevens tussen gemeenten, zorgkantoren en zorgverzekeraars, gemeenten onderling en binnen een gemeente (tussen verschillende zorgdomeinen) wordt een grondslag opgenomen. Deze gegevens kunnen noodzakelijk zijn voor een door gemeenten, zorgkantoor of zorgverzekeraar ingesteld fraudeonderzoek.

In de memorie van toelichting treft u een uitgebreidere beschrijving van de knelpunten en de voorgestelde oplossingen aan.

Op 28 juni 2023 is er een blanco advies ontvangen van de RvS. Van de gelegenheid is gebruikgemaakt om het wetsvoorstel en de memorie van toelichting te verduidelijken of te verbeteren. Deze wijzigingen zijn het gevolg van een ambtelijk overleg met de RvS en een nog openstaande opmerking die JenV in het kader van de wetgevingstoets heeft gemaakt. De wijzigingen zijn in het nader rapport toegelicht. Op 22 september 2023 is de ministerraad akkoord gegaan met het aan de Tweede Kamer doen sturen van het wetsvoorstel met nader rapport.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- Gegevensverwerking kan in zijn algemeenheid rekenen op de aandacht van de Tweede en Eerste Kamer.
- Anders dan het inzagerecht zijn de specifieke onderwerpen in dit wetsvoorstel geen onderwerp geweest in het politieke debat. We verwachten dat er draagvlak is voor het wegnemen van knelpunten op het gebied van gegevensverwerking en dat het niet controversieel zal worden verklaard.
- Met het onderdeel inzagerecht wordt aan een eerdere toezegging in de Eerste Kamer tegemoetgekomen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Onder veldpartijen is er draagvlak voor het onderhavige wetsvoorstel, waarmee knelpunten bij de gegevensverwerking in de zorg en het sociaal domein worden opgelost. Veldpartijen hebben onder andere tijdens de internetconsultatie de gelegenheid gehad om te reageren. Er zijn middels de internetconsultatie en de uitvoeringstoetsen wel zorgen en kanttekeningen van uiteenlopende aard geuit. Er is bijvoorbeeld aandacht gevraagd voor de waarborging van de rechtsbescherming van patiënten en de vertrouwelijkheid van het medisch dossier en het gebruik van bijzondere persoonsgegevens (zonder toestemming) in het algemeen. Ook zijn er concrete verzoeken gedaan tot verduidelijking en verbetering. In geval van aanpassing van het wetsvoorstel is steeds gezocht naar de juiste balans en zijn gemaakte keuzes onderbouwd.

c. Financiële en personele gevolgen
Het wetsvoorstel beoogt een nadere invulling te geven aan of verduidelijking te geven van de gegevensverwerking bij bestaande wettelijke taken. De verwachting is dat partijen naar aanleiding van dit wetsvoorstel voor deze onderdelen niet met extra uitgaven zullen worden geconfronteerd.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
Met de voorgestelde wetswijzigingen kunnen knelpunten op het gebied van gegevensverwerking worden verholpen. Deze wijzigingen zijn juridisch haalbaar. Gezien de aard van dit wetsvoorstel is voor een aantal onderdelen een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd. Zie hierover hoofdstuk 5 van de memorie van toelichting.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft op een aantal punten bezwaar gemaakt tegen het wetsvoorstel en heeft geadviseerd om de procedure niet voort te zetten, tenzij het bezwaar is weggenomen. Het bezwaar had betrekking op onder andere de wettelijke grondslag voor gegevensverwerking bij de hulplijnen en chat van Veilig Thuis en de voorgestelde verstrekking van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling aan partijen in de strafrechtketen. Het bezwaar is weggenomen door de toelichting op deze punten aan te vullen.

Na het advies van de RvS zijn in het wetsvoorstel een aantal technische wijzigingen doorgevoerd en is de memorie van toelichting op verschillende punten verduidelijkt. Ook het gewijzigde wetsvoorstel en de gewijzigde memorie van toelichting zijn juridisch haalbaar.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Voorafgaand aan de voordracht aan de RvS is dit wetsvoorstel in het kader van de wetgevingstoets en grondrechtentoets afgestemd met JenV en BZK. Daarnaast zijn de uitvoeringspartijen betrokken bij het opstellen van het wetsvoorstel. Ook de na het advies van de RvS doorgevoerde wijzigingen zijn zowel ambtelijk (intern en met JenV) als met de betrokken uitvoeringspartijen afgestemd. Deze nota en het nader rapport zijn samen met de directie Jeugd opgesteld.

f. Gevolgen administratieve lasten
Met het hergebruik van gegevens vanuit de Wzd t.b.v. de uitvoering van de Wlz wordt beoogd de regeldruk te verminderen. Met de andere onderdelen van het wetsvoorstel wordt beoogd de grondslagen bij bestaande taken aan te vullen en te verduidelijken.

De uitvoering van de bestaande taken wordt door deze verduidelijking vereenvoudigd. De gevolgen hiervan op de regeldruk zijn echter lastig te kwantificeren. In ieder geval worden geen negatieve regeldrukgevolgen verwacht. Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies.

g. Toezeggingen
Om de rechtszekerheid te vergroten, heeft de voormalige minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Eerste Kamer toegezegd dat het inzagerecht dat in de volksgezondheidswetten is opgenomen wordt gewijzigd, in die zin dat expliciet wordt aangegeven waartoe de IGJ bevoegd is. Met het wetsvoorstel wordt deze toezegging gerealiseerd.

h. Fraudetoets
Dit wetsvoorstel brengt geen verhoogd risico op fraude met zich mee. Door het regelen van een wettelijke grondslag om gegevens bilateraal te kunnen uitwisselen over de zorgdomeinen heen worden gemeenten en ziektekostenverzekeraars beter in staat gesteld hun controletaak op het rechtmatig declareren van de zorg beter uit te voeren. Op termijn verlaagt dit juist het risico op fraude.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.